Търг.-пром. и. библиотека Варна
ПЛАТЕНА

Година VI. Варна, 10 Юний 1935 год. Брой 7 и 8

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

НЕПЕРИОДИЧНО И БЕЗПЛАТНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА КАМАРА

165/57 57

Току що публикуваният отчетъ на Българската Народна банка съдържа интересни данни и мисли за международното стопанско положение презъ 1934 год., и особено за вътрешното ни стопанско развитие. Отъ този отчетъ правимъ следнитѣ систематизирани извадки:

I. По международното стопанско положение:

1. Международното стопанско положение остана и презъ изтеклата година почти безъ подобрение. Намалението на безработнитѣ, което бѣше констатирано презъ годината въ нѣкои индустриални страни, както и увеличеното производство, се оказаха само едни колебания Тѣзи колебания сж много естествени за сложния организъмъ на националното стопанство. Тѣ сж въ тѣсна зависимость отъ неговата структура.

2. Усилията на голѣмитѣ народи да тласнатъ живота въ посока на подемъ не дадоха желанитѣ резултати, макаръ да сж направени голѣми материални жертви. Тѣзи опити може би да не сж безъ резултатъ, но не дадоха на свѣта едно сигурно срѣдство да се възстанови равновесието между производство и консумация и се създаде здравъ социаленъ редъ.

3. Проблемата за стабилизирането на монетитѣ остана и презъ изтеклата година неразрешена. Свѣтътъ остана раздѣленъ на „стерлинговъ блокъ“ и „златенъ блокъ“. Този фактъ е една констатация за несигурностьта, на която сж изложени сдѣлкитѣ, свързани съ международното стопанство.

4. Влиянието на лихвения процентъ за международното движение на капиталитѣ и за тѣхното външно и вътрешно разпредѣление остана невъзстановено. Невъзстановено остана и влиянието на сконтовия процентъ, като инструментъ за защита на монетата, за регулиране на кредита и за въздействие върху ценитѣ. Тѣзи изпитани класически срѣдства за движението на капиталитѣ и стокитѣ сж замѣнени съ техниката на контингентитѣ, клиринготѣ и компенсациитѣ. За страни, като нашата, системата на контингенти и клиринги е една сериозна спънка за правилното стопанско и финансово развитие.

5. Движението на стокитѣ продължава да се извършва не по пътя на конкуренцията, основана на производствената техника и на организацията, а се извършва чрезъ контингентитѣ и компенсацитѣ. Това измѣня пътищата на външната търговия, като заставя вносители и износители да търсятъ и нови пазари.

6. Картината е ясна. Намираме се въ едно преходно време на преминаването отъ свободно къмъ управляемо стопанство. Единъ процесъ, който трае вече нѣколко години и който не се знае кога и какъ ще се завърши. Какво е свободното стопанство, това е добре известно. Но какво ще бѫде управляемото стопанство, това още не се знае. Неговиятъ типъ никѫде не е ясно очертанъ. Може само да долавяме, че развитието ще се спре нѣкѫде по срѣдата. Такава е обикновената линия на прогреса.

II. По вътрешното стопанско положение.

1. Нашето народно стопанство се стреми да се приспособи къмъ тъй усложненото международно стопанство. Преди всичко, платежниятъ ни балансъ претърпѣ сѫществено измѣнение. Нашиятъ износъ много често не е можелъ да ни даде достатъчно платежни средства за посрещане нуждитѣ на държавата и на частното стопанство. Тия срѣдства сж попълвани чрезъ държавни и общински заеми, чрезъ парични кредити и други финансови улеснения въ полза на частнитѣ предприятия. Следъ горнитѣ промѣни въ международното стопанство, платежниятъ ни балансъ остана да черпи срѣдства само отъ нашето народно стопанство. Външниятъ търговски кредитъ стана много ограниченъ. Другитѣ външни източници почти нищо не даваха. Търговскиятъ ни балансъ става изразъ и на платежния ни балансъ.

Намъ се налага да имаме активенъ търговски балансъ, отъ който да плащаме не само редовния търговски вносъ, но и да посрещаме неотложни нужди на държавата и частното стопанство. Една задача почти непостижима при системата на контингенти, клиринги и компенсации. Очевидни сж трудноститѣ, предъ които се намираме за снабдяване съ свободни девизи и посрѣщане задължения, непроизходещи отъ вносъ на стоки.

2. Въ това отношение, трудноститѣ презъ изтеклата година станаха още по голѣми поради голѣмата суша презъ пролѣтьта и слабата реколта отъ зимнитѣ посеви. Реколтата на пшеницата бѣше съ 25—30%, а тази на фуражнитѣ храни дори до 40%, по-малка отъ реколтата презъ 1933 г. Това наложи на правителството да забрани износа на тия храни. Макаръ, че този нашъ износъ съставя въ срѣдни години 7%, а въ по-добри — до 14% отъ общото производство на храни, спирането му лиши платежния ни балансъ отъ едно приходно перо отъ около 400 милиона лева, смѣтнати за реколта 1934 г.

3. Общо износътъ ни презъ изтеклата година е достигналъ 396,000 тона за 2,535,000,000 лева, срещу 431,000 тона за 2,846,000,000 лева призъ 1933 г. или съ 35,000 тона за 311,000,000 лева по-малко.

Срещу горния износъ, вносътъ ни презъ изтеклата 1934 год. възлиза на 245,000 тона за 2,230,000,000 лева, когато презъ 1933 г. той е билъ 231,000 тона за 2,202,000,000 лева. Презъ 1934 год. имаме увеличение на вноса съ 14,000 тона за 28,000,000 лева. Като се вематъ подъ внимание намаленитѣ доходи на селското население, произлизащи отъ слабата реколта, можемъ да заключимъ, че вносътъ е достигналъ нивото, което по-долу мѫчно може да се слезе.

4. Най-важното перо отъ нашия износъ, което сжщо се отрази неблагоприятно върху търговския ни балансъ, е износътъ на тютюнъ на листа. Той по количество и по стойность е по-малъкъ отъ износа презъ 1933 г. Върху неговото намаление повлияха отъ една страна низкитѣ цени на рекол тата 1933 г., отъ друга, и то отъ по-голѣмо значение, късното изпълнение на договора за продажба старитѣ тютюни, което повлия върху купувачитѣ да се въздържатъ отъ покупка на нови реколти тютюнъ. Въ стойность намалението възлиза кржгло на 190 милиона лева.

5. Износътъ на яйца ни даде едно намаление отъ 100 милиона лева въ приходната страна на платежния ни балансъ. Този износъ среща голѣми препятствия отъ странитѣ консуматорки на нашитѣ яйца, било поради мѣстното производство, било поради поставяне услувия, които правятъ продажбата имъ неизносна.

6. Отъ цифритѣ на следната таблица се вижда общата сума на постжпилитѣ и изразходвани девизи и какъ тѣ се разпрѣлятъ по видове на смѣткитѣ, чрезъ които сж оформени.

ПОСТЖПИЛИ ДЕВИЗИ

(въ милиони лева)

год.	обща сума на пост. камбио	Отъ тѣхъ				
		клирингъ	свободни девизи	Девизи за вжтрешни плащания (блокирани)	вноски въ банкноти и други по блок. о-ка	компенсации
1932	3544	648	2305[1])	—	271	320
1933	2778	1439	858[1])	—	250	231
1934	2859	1513	487	67	190	602

ИЗРАЗХОДВАНИ ДЕВИЗИ

(въ милиони лева)

1932	3678	607	2613[1])	—	138	320
1933	2759	1301	1038[1])	—	189	231
1934	2879	1372	684	94	127	602

Две явления сж най-характерни: бързото на маление на свободнитѣ девизи и увеличението на компенсационнитѣ сдѣлки. Вижда се сжщо, че въ девизно отношение изтеклата година е приключена съ единъ дефицитъ отъ 20 милиона лева, когато тъговския ни балансъ е далъ единъ излишекъ отъ 305 милиона лева. Нашитѣ усилия, да имаме активенъ търговски балансъ въ такъвъ размѣръ, че да можемъ да посрещнемъ всички разходи по платежния ни балансъ, не могатъ да ни осигурятъ пълненъ успѣхъ.

7, Само продаденитѣ на държавата презъ изтеклата година девизи възлизатъ на 424 милиона лева, срещу 325 милиона лева презъ 1933 г. Увеличението разхода на държавата съ кржгло 100 милиона лева чужда валута се дължи на трансферираните презъ 1934 г. часть отъ нетрансферираните презъ 1933 г. суми за лихви по държавнитѣ заеми, на изплатенитѣ презъ 1934 г. дължими отъ минали години навла и отъ много пжти отлагани стари задължения за доставки на държавата,

8. Основнитѣ положения на нашата монетна политика останаха и презъ изтеклата година непромѣнени. Съ постепенното изтегляне отъ обращение банкнотитѣ отъ 5, 10, 20, 50 и 100 лева, се намали банкнотната циркулация. Но отъ друга страна пускането въ обръщение сребърни и медноникелови монети позволяватъ да се поддържа доста високо общата монетна циркулация. Следнитѣ цифри ни даватъ ясна представа въ това отношение. Тѣ сж изчислени споредъ седмичнитѣ баланси и представляватъ срѣдно седмични числа.

	1932	1933	1934
	въ милиони лева		
Банкноти въ обращение	2713.3	2677.8	2592.4
Размѣнни монети въ обржщ.	782.9	878.—	1036.4
Общо монетно обращение	3496 2	3555.8	3629.5

Очевидно е, че стопанския ни животъ не страда отъ недостатъчна или неправилна монетна циркулация. Ако се вематъ предвидъ намаленитѣ цени на стокитѣ, по-скоро трѣбва да заключимъ, че имаме въ обращение повече монети, отколкото сж нуждни за размѣната. Паричната затегнатость се дължи на ограничения търговски кредитъ и на стремежа да се продава въ брой, въ свръзка съ системата на клирингитѣ и компенсациитѣ.

9. По отношение ценитѣ на стокитѣ отъ мѣстенъ произходъ и за вжтрешна консумация, държавата се намѣси по-чувствително и създаде цени, които сж много по-високи отъ международнитѣ цени на сжщитѣ стоки. Тъй, за времето следъ 5 юлий 1934 г. е установено отъ Дирекцията на „Хранизноса" за реколта 1934 г. цена на пшеницата и смѣсьта по лева 3.20 за килограмъ, а за ржжьта — по лева 2.40 за килограмъ. За слънчогледовото семе е установено отъ 27 августъ 1934 г. цена лева 3 20 за килограмъ. Отъ 14 Септемврий 1934 г. е установена цена на конопеното влакно 19 — 27 лева за килограмъ. Отъ 20 септември 1934 г за памука е установена цена лева 30—34 за килограмъ. А за орисовата арпа е установена за реколта 1934 г. цена по лева 6.50 за килограмъ, приложена отъ 20 септемврий 1934 г. По тѣзи цени се плаща стоката на производителя. Това, разбира се, повлия да се подобри консумативната способность на часть отъ селското население.

10. За добрата организация на кредита въ страната, се създаде банка „Български кредитъ" и се съединиха Б. З. Б. съ Б. Ц. К. Б. Това сж събития отъ голѣмо значение, но все пакъ недостатъчни. Сегашната кредитна организация по размѣръ надхвърля нуждитѣ на нешето стопанство, поради което тя ще трѣбва да се съответно приспособи. Ония банки, работата на които бѣше свързана съ външната търговия ще насочатъ деятелностьта си къмъ кредита за вжтрешна търговия. Това може да наложи по-бързо и по-основно преустройство. Къмъ последеното допринася твърде много обстоятелството, че продължителната криза почти изравни неликвидностьта на активитѣ у всички банки. Различията не сж голѣми.

[1]) Въ тия суми сж включени и девизитѣ за вжтрешни плащания.

ПЛАСМЕНТЪ

(въ милиона лева)

БАНКИ	31.XII.32	31.XII.33	31.XII.34	
Голѣми частни банки въ София	2,458.4	2,331.1	2,400,8	30.12.34
Други Софийски банки	597·1	601·0	445 2	
Провинциални банки	1,014·7	892,9	740 1	
Българ землед. банка	5,238·2	5,433 0	6,428.6	
Бълг центр. кооп. банка	898 7	860.3		
Популярни банки	2,630.4	2,666 5	2,708 4	30.11.34
	12,837 5	12,784·8	12,723.1	

Забележка: Разликитѣ между показанитѣ цифри за 1933 г., отнасещи се до частнитѣ банки и тия, публикувани въ отчета за 1933 г. се дължатъ на това, че въ миналогодишния отчетъ сж взети баланситѣ на 30.XII.1933 г. а въ горната таблица — за 31.XII.1933 г.

Въ настоящата таблица, сжщо сж показани цифри за 280 популярни банки и за тритѣ години, срещу такива за 200 популярни банки, показани въ миналия отчетъ.

Измѣненията, станали презъ 1934 г. въ пласментитѣ имъ въ края на 1933 г., трѣбва да се обяснятъ въ връзка съ образованието и сливането съ банка „Български кредитъ“: станали сж преоценки на активи и прегрупирания на банки. Другитѣ намаления или увеличения на пласментитѣ не сж отъ значение. Въ всѣки случай, общата ликвидность е очевидна. Нови пласменти се вършатъ дотолкова, доколкото се събере нѣщо отъ старитѣ активи.

Новитѣ пласменти търпятъ ограничение и поради изтощеността на нашата спестовность.

ВЛОГОВЕ И ТЕКУЩИ КРЕДИТОРНИ СМѢТКИ

(въ милиони лева)

БАНКИ	31.XII.32	31.XII.33	31 XII.34	
Голѣми частни банки въ София	2,811·2	2,374·6	2,475·2	30.12.34
Други Соф. частни банки	449 7	377·4	304·1	
Провинциални банки	735·9	595·6	485·8	
Българ. землед. банка	5,292 7	5,287·2	6,580·8	
Бълг. центр. кооп банка	659 3	740 3		
Популярни банки	2,334·5	1,992 9	2,140 2	30 11.34
Всичко:	13,283·3	11,368 0	11,986 1	

Забележка: Разликитѣ между показанитѣ цифри за 1933 г., отнасещи се до частнитѣ банки и тия, публикувани въ отчета за 1933 г., се дължатъ на това, че въ миналогодишния отчетъ сж взети баланситѣ на 30.XII.1933 г., а въ горната таблица — за 31.XII.1933 г.

Въ настоящата таблица, сжщо така сж показани цифри за 280 популярни банки и за тритѣ години, срещу такива за 200 популярни банки, показани въ миналия отчетъ.

Отъ цифритѣ на тази таблица се вижда, че влоговетѣ и текущитѣ кредиторни смѣтки въ края на 1934 г. сж се увеличили, спрѣмо сжшитѣ въ края на 1933 г. Анализирани, обаче, тия цифри ни довеждатъ до заключението, че спестенитѣ и свободни суми презъ 1934 г. сж останали почти на сжщото ниво, на което сж биле въ началото на годината. Увеличението на влоговетѣ и текущитѣ кредиторни смѣтки на Б. з. и к. банка се дължи повече на прокараното въ чл. 36 отъ нейния законъ положение да се внасятъ при нея всички приходи на държавни и обществени фондове. И тукъ станалитѣ измѣнения въ първитѣ три групи банки трѣбва да си обяснимъ съ прегрупирането на банкитѣ, които се влѣха въ банка „Български кретитъ“. Като се вземе предвидъ и обстоятелството, че презъ 1934 г. сж вложени въ строежи 300 милиона лева по малко, отколкото презъ 1933 г., ще дойдемъ до правилното заключение за изтощеността на спестовността ни.

А известно е, че въ основата на кредита лежи спестовността и че тя е, която опредѣля границитѣ на стопанския просперитетъ. Затова грижитѣ ни да възстановимъ условията, при които спестовността може да се развива, трѣбва да бждатъ едни отъ първитѣ ни грижи.

Дребнитѣ спестявания, организирани при пощенската спестовна каса, показватъ и презъ 1934 г. увеличение Отъ 1602 милиона лева. въ края на 1933 г. сж достигнали 2024 милиона лева. Едно увеличение отъ 400 милиона лева. Това увеличение. както и всѣко увеличение на тия влогове, е предназначено да улесни задачитѣ на Б. з. и к банка. Съгласно поменатия по горе чл. 36 отъ закона за сжщата банка, Пощенската спестовна каса трѣбва да внася при нея излишецитѣ си.

Общата сума на протестиранитѣ въ страната полици и презъ изтеклата година показва голѣмо намаление, както по бройки на протестиранитѣ полици, тъй и по сума въ сравнение съ 1933 г. Намалението е още по-голѣмо въ сравнение съ миналитѣ години.

11. Операциитѣ на уравнителната камара презъ изтеклата 1934 год. показватъ едно малко увеличение, а именно:

Вржчени за компенсиране		Компенсирани	Минати по смѣтка
Всичко за 1934 год.			
колич.	лева	лева	лева
16,863	4543423547·05	2163288246·94	2380135300·11
Всичко за 1933 год.			
20,157	3750136458·17	1897196542·48	1852939915·69

Срѣдно вржчени за компенсиране по 378 милиона лева месечно.

Процентътъ на компесациитѣ презъ 1933 г. е билъ 50.50%, а презъ 1934 г. той е спадналъ на 47.60%.

Презъ изтеклата 1934 г. най-голѣмиятъ денвенъ оборотъ е билъ:

лева 79,175,503—на 23 октомврий,

а най-малкиятъ лева 3,206,453·—на 26 януарий.

Членоветѣ на уравнителната камара сж имали обороти както следва:

ЧЛЕНОВЕ	1933 год. лева		1934 год. лева	
Българска Народна банка .	1,817,294,017	75	2,372,710,593	52
Българска Землед банка .	207,958,861	—	477,825 989	—
Бълг. центр. кооп банка .	773,745,258	44	959,295,282	54
Българска търговска банка .	541,427,822	54	472,368,832	24
Кредитна банка	412,675,772	15	1,112,132,003	64
Итал. и бълг. търг. банка .	1,050,898,229	49	1,068,024,202	39
Англ.-чех. и пражка банка .	128,182,649	52	174,024,710	94
Българска генерална банка .	451,189,322	20	361,984,928	86
Франко-белг. и балк банка .	866,830,767	13	802,896,809	49
Съед. бъл банки (Бъл. кр.) .	816,451,809	12	643,435,651	48
Бълг. банка за ин търгов. .	71,263,894	—	—	—
Провинцбанкъ	126,190	—	—	—
Пощенска чекова служба	362,228,323	—	642,148,090	—
	7,500,272,916	34	9,086,847,094	10

Възможностьта за вносъ на ягоди, череши и кайсии въ Чехословавия. Вследствие на голѣмитѣ студове въ цѣла централна Европа презъ първата половина на м. Май, имаме едно компроментирване въ значителенъ размѣръ на овощната, зеленчукова и гроздова реколти, независимо отъ нейното закъсняване съ по нѣколко седмици

Това дава надежди за единъ по резултатенъ износъ отъ насъ не само на грозде и сливи, но евентуално, макаръ и пробно, да се започне и съ организирване износа на нови ранни видове овощия, като ягоди, череши, кайсии, ранни картофи и други.

Отдѣлно за всѣки видъ трѣбва да се изтъкне следното:

Ягоди: Чехославия внася главно италиянски ягоди и сж опаковани въ кошчета по 3 кгр. Експедиратъ се обикновенно въ обикновени хладилни (ледови) вагони.

Нашитѣ ягоди, които сж по едри отъ италианскитѣ, щомъ като могатъ да се изпратятъ въ края на май и началото на юний и сж по добре обагрени (червени) иматъ всички условия не само да намерятъ добъръ пласментъ но и да конкурираатъ много добре съ италианскитѣ.

Тѣхното вносно мито заедно съ всички останали данъци съ равнява на 3·50 крони за килогр. И въпреки това високо вносно мито ценитѣ тука сж такива, че напълно би се реализиралъ вноса на български ягоди. Цената имъ въ началото се движи отъ 10-15 крони за килограмъ

Череши: Сжщото, което казахме за ягодитѣ може да се отнесе и до черешитѣ. Само ранна стока, здрава, колкото се може по-едри и червени череши могатъ да намерятъ пласментъ и цена

Опаковатъ се въ холандски щайги, като гроздето, съ съдържание около 10 кгр. бруто. Разбира се, че черешитѣ безъ изключение трѣбва да бждатъ съ дръжки.

Добре е да се комбинираатъ вагони съ череши и ягоди, тъй като и черешитѣ се превозватъ въ хладилни вагони.

Тѣхната консумация тука е значителна.

Вносното мито съ всичкитѣ останали данъци се равнява до 31 май на 1·30 крони за килограмъ, а следъ тази дата на 2·60. Цената имъ въ началото се движи отъ 5·7 крони за кгр.

Кайсии: Това е единъ по-масовъ артикулъ за Чехословавия. Внасятъ се годишно отъ Италия и Унгария около 200 вагона. Опаковатъ се въ холандски щайги, като гроздето по 10 кгр. бруто.

Тѣ започватъ да пристигатъ тука къмъ втората половина на м юний и то изключително въ хладилни вагони.

Търси се по едра и съ привлекателенъ изгледъ узрѣла стока.

Вносното мито съ всички останали данъци и пр. отъ 1 юний — 30 юний по 1·30 за кгр. отъ 1 юлий — 15 августъ по 0·94 крони за кгр.

Особенно тази година, когато реколтата на кайсиитѣ въ Чехия, Унгария и отчасти Италия е не само компроментирана но и много закъснѣла, смѣтамъ че съ пълненъ успѣхъ може да се реализира известенъ износъ отъ България на кайсии.

Необходимитѣ за това хладилни вагони (може и обикновенни охладявани съ ледъ, каквито се употрѣбяватъ за експортъ на месо и др животински продукаи) би трѣбвало веднага нашитѣ желѣзопжтна администрация да си наеме отъ другаде и да ги дава на разположение на експедиторитѣ срещу миниманенъ наемъ.

Тъй като първото условие за износа на ягоди череши и кайсии е наличностьта на хладилии вагони, то за тяхното набавяне е най добре да се погрижи М-вото на Желѣзницитѣ респективно експортния ииститутъ.

Ранни картофи: И тѣхната реколта въ странитѣ вностелки въ Чехия не само че е компроментирана, но и закъсня значително. Поради това цената имъ сега е доста висока. Около 3 крони на едро.

Раннитѣ картофи сж единъ масово внасянъ артикулъ за Австрия, Чехия и Германия. Смѣтамъ, че имаме всички условия, като се подбере качеството и пр. да организираме въ южна България тѣхното производство предназначено за износъ.

Търсятъ се само жълти картофи, продължовати и по едри. Да сж здрави, придружени отъ насъ съ съответаото фитопатологическо удостовѣрение, както и да сж опаковани въ нови редки човали отъ по 30 кгр.

Не плащатъ вносно мито, а само разни такси данъци и фитопатологически прегледъ равни общо на около 0·15 — 0·20 крони за кгр.

Експедирватъ се въ обикновенни вагони отъ 10-15,000 кгр. въ вагонъ.

Тъй като въ горе изброенитѣ случаи се отнася главно до организирване износа на съвсемъ нови продукти свързанъ съ съответния рискъ то отъ народостопанско значение е инициаторитѣ, ако не бждатъ направо субсидирани отъ държавата (М-вото на Нар. Стоп.) то поне да бждатъ подкрепени въ случаи на загуба по една или друга причина.

Съ експорта на тѣзи продукти кога да е трѣбва да се почне, ето защо налага се веднага по инициатива на М-вото на Нар. Стоп., Експортния институтъ, допълненъ отъ съдействието на Търговскитѣ камари, да се подкрепятъ всестранно тѣзи фирми, които искатъ да започнатъ съ износа на горнитѣ продукти.

Прага, 22 май 1935 г.

Инж. Василъ Чакжровъ — Прага

* * *

Вносниятъ режимъ въ Италия. Съ огледъ къмъ вносния режимъ въ Италия стокитѣ могатъ да се разпредѣлятъ на четири катетории, а именно;

I. Забранени вносни стоки, т. е. стоки включени въ списъка „А“ на декрета отъ 30 мартъ 1935 г., за които се запази въ сила установения съ декрета отъ 14.XII.1926 г, № 1923 режимъ. По начало вносътъ на тия стоки е забраненъ. Предвиждатъ се, обаче, изключения, за която цель сж необходими специални предварителни разрешения отъ Министерството на финансиитѣ. Последнитѣ се издаватъ въ рамкитѣ на опредѣлени контингенти.

Заявленията за искане вносни разрешения се подаватъ отъ заинтересованитѣ вносители чрезъ провинциалнитѣ съвети на Корпоративната Економия.

Новиятъ окончателенъ списъкъ на тъй наречени поставени подъ вносна забрана стоки се отличава отъ по раншния по това, че съдържа много по-малъкъ брой артикули. Измежду всички ония, които фигурираха въ стария списъкъ, но сж изключени отъ новия и следов. подлежатъ за напредъ на общия режимъ разгледанъ по долу въ п. III, заслужава да се изтъкнатъ: месо свинско замразено (ст. 19 б.), кораво сирене (ст. 30 а), пшенично брашно (ст. 70 а), ректителни масла (ст. 125 а-е), свинска мась (ст. 129), пашкули (ст. 246), каолинъ (ст. 556), мая (ст. 923), неммслодайни семена (ст. 924).

Измежду стокитѣ интересесуващи поспециално българския износъ, въ него фигурират.

Ст. 11	Живи свини
Ст. 19 а	Меса прѣсни, сжщо охладени
Ст. 19 а	Прѣсно масло отъ млѣко
Ст. 803 а	Туткалъ.

Включени сж така сжщо въ този списъкъ: вино, сурова коприна, копринени платове, шити копринени произведения, скъпоцени камъни и метали, разни машини, химикали и пр.

II. Артикули, за чийто вносъ сжществуватъ специални нареждания.

Министерството на Финансиитѣ си запазва правото да издава разрешения за вносъ на следнитѣ стоки, интересуващи нашия износъ;

1. **Пшеница**. Било за временень, било за окончателенъ вносъ финансовото Министерство дава прѣко нареждания до отдѣлнитѣ митници;

2. **Суровъ памукъ и отпадъци**. Заявленията се подаватъ до Министерството на финансиитѣ чрезъ Италиянския институтъ за памука;

Най после остава въ сила наредбата отъ 14.IV 1934 г., досежно вноса на вълна, вълнени отпадъци, маслодайни семена, кафе и медъ. Необходимо е предварително разрешение, което се издава отъ специални комисии при финансовото министерство съ огледъ къмъ общия търговски обмѣнъ между Италия и респективната държава вносителка.

III. Всички останали артикули могатъ да се внасятъ направо въ рамкитѣ на опредѣленитѣ за всѣкой отъ тѣхъ контингенти срещу представяне въ митницитѣ на миналогодишни вносни декларации.

По начало, съгласно кралския декретъ отъ 16.II.935 г., и за вноса на тѣзи артикули е необходимо предварително позволително отъ Министерството на финансиитѣ Обаче на практика митницитѣ иматъ нареждане да разрешаватъ самитѣ тѣ направо вноса въ рамкитѣ на контингентитѣ, щомъ имъ се представятъ миналогодишни митнически декларации.

Както е известно контингентитѣ сж опредѣлени въ проценти отъ вноса презъ 1934 г. Самитѣ проценти сж посочени въ окржжното на Министерството на финансиитѣ № 27, 145 отъ 30.III.935 г. допълнено отъ 1.V.935 г. Размѣрътъ имъ варира, споредъ артикулитѣ, отъ 10 до 70% и се прилага спрѣмо ония държави вносителки, които нѣматъ съ Италия клирингови или други специални споразумения. За вноса, обаче, отъ държави, коитъ иматъ клирингови договори, какъвто е случая съ България, процента е опредѣленъ еднообразно за всички стоки въ размѣръ 100%. Следователно за вносъ митницитѣ допускатъ до 100% отъ миналогодишния вносъ. Това важи до 30 юний 1935 г. Процентътъ 100% се изчислява понастоящемъ съ огледъ къмъ всѣки отдѣленъ артикулъ внесенъ презъ второто тримесие миналата година.

Споредъ така възприетата система, за вноса по ккирингъ се обозпечаватъ лични контингенти на фирмитѣ, на чието име сж били обезмитвани праткитѣ отъ странство миналата година. Благодарение на това тия фирми се радватъ на едно привилегировано положение въ ущърбъ на чуждитѣ търговци. Впрочемъ това неудобство не се е почувствувало до сега отъ българскитѣ износители, които си служатъ съ частни компенсации, а не съ общия итало-български клирингъ. Както е известно, при наличностьта на разрешени частни компенсации митницитѣ допускатъ вноса безъ да има нужда отъ представяне на миналогодишни вносни декларации.

Освенъ за България, 100% отъ миналогодишния вносъ се допуска и по отношение на Югославия, Ромъния, Турция, Урагвай, Албания, Австрия, Унгария, Чехословакия, Германия (100%, а за нѣкои артикули 80%). За Франция пронцентътъ е 85%, а за Англия — 80%.

IV. **Вносъ по частни компенсации**. По начало частнитѣ компенсации даватъ възможность да се внасятъ чужди стоки свръхъ опредѣленитѣ контингенти, освенъ ако се касае за такива фигуриращи въ горепоменатия списъкъ „А".

Отъ техническа гледна точка базата на тази система е изразена въ правилата издадени отъ Националния фашистки институтъ за обмѣната съ странство (бившъ Италиански Експортенъ институтъ.

Ето главнитѣ начала, на които, споредъ Рафаело Рикарди, председатель на горепоменатия институтъ, последниятъ ще се ржководи при разрешаването на частнитѣ компенсации:

1. Разрешенията иматъ за обектъ изключително компенсация на вносни срещу износни стоки.

Досежно тия последнигѣ, трѣбва да се касае за стоки неизнесени въ момента на издаването на разрешението и чийто продажба е била извършена следъ влизането въ сила на режима на компенсациитѣ (1.III.935 г.).

Не ще се разрешава компенсация срещу износъ на италиански стоки, за които практически не може да се очаква засилване на износа. Сжщо и на ония, за които ще се счете за уместно да останатъ на разположение на местното производство. Когато се касе за италиански стоки, контингентирани въ чуждитѣ държави, конпенсация ще се разрешава при условие, че тѣ ще се внасятъ свръхъ контингентъ.

Особенно ще се улесняватъ компенсациитѣ съ италиански стоки, които се насочватъ въ голѣми количества къмъ нови пазари или къмъ междувременно загубени такива.

Колкото се отнася до вноснитѣ стоки въ Италия, ще се прилага строго принципътъ да се дава абсолютно предпочитание на суровитѣ материали.

За нѣкои артикули разрешенията за частни компенсации ще се издаватъ отъ специални орга-

ни (виж. п. II). Въ всички други случаи компетентенъ е Националния Фашистки Институтъ за Обмѣната съ странство.

2. По начало ще се допуска само вносъ отъ държави, които купуватъ насреща италианска стока. Само въ изключителни случаи ще се разрешаватъ тристранни компенсации. Институтътъ счита, че единствено двустраннитѣ компенсации способствуватъ за изравнение на търговския респ. платежния баланси. Споредъ думитѣ на председателя му г. Р. Рикарди, използуването на единъ износъ къмъ Съед. Щати, за да се компенсира напримѣръ вноса отъ Индия е една чисто валутна компенсация, която ни най-малко не допринасяла за изравнение на търговския балансъ. На вноса отъ Индия трѣбвало да се противопостави италианския износъ къмъ тази страна, а износътъ къмъ Съед. Щати трѣбвало или да достави валута или да послужи като равностойность за вносъ на памукъ, медь, желѣзо и други артикули, които Италия доставя отъ Съед. Щати.

3. Процедурата за искане разрешения за частни компенсации — установена съ правилата, за които става дума по-горе—до сега се била оказала отговаряща на изискванията на международната търговия.

Заинтересованитѣ италиански фирми въ вносни и износни сдѣлки, които ще има да се уреждатъ по компенсационенъ редъ, могатъ да подаватъ предварително заявления за получаване обещанието, че следъ като се сключатъ впоследствие необходимитѣ за цельта договори, ще се разреши компенсацията. Всѣка фирма заинтересована въ вноса или износа може да иска дай се отговори отъ Института дали ще ѝ се разреши впоследствие частна компенсация съ конкретно означени вносъ и износъ отъ и за сжщата държава, като опредѣли приблизително стойностьта. Утвърдителниятъ отговоръ съставлява една гаранция, че окончателната компенсационна сдѣлка ще бжде одобрена и че евентуалнитѣ преговори свързани съ разходи и загуба на време нѣма да отидатъ напраздно.

Заявленията за частни компенсации се разглеждатъ два пжти седмично отъ специаленъ комитетъ при института. Ако има забавяне то се дължи на нуждата понѣкога отъ допълнителна документация — което се случва рѣдко, когато се касае за вносъ на сурови материали или хранителни продукти.

4. При разрешаването на частнитѣ компенсации се държи смѣтка за транспортнитѣ разноски извънъ границата и за другитѣ евентуални разходи въ връзка съ сдѣлката, по начинъ да не става нужда да се изнася валута за тѣхъ.

По начало износътъ трѣбва да предшествува вноса. Допускатъ се изключения ако се представятъ подходящи гаранции.

* * *

Новъ контингентъ за България въ Швейцария. По искане на българскитѣ производители и износители на ягоди, направени бѣха постжпки предъ Швейцарското правителство, за да се даде на България контингентъ за вносъ на ягоди въ швейцарския пазаръ. Тия постжпки сж удовлетворени. Швейцария отстжпи на България единъ общъ контингентъ въ размѣръ на 100,000 кгр. Този контингентъ се разпредѣля въ Швейцария по следния начинъ: 1) между вносителитѣ, съ задължение да купуватъ български ягоди срещу известенъ процентъ за купени ягоди отъ местенъ произходъ. Този процентъ ще бжде допълнително установенъ. 2) Между фабрикитѣ за хранителни консерви, безъ каквото и да е задължение.

* * *

Първитѣ плодове въ Германия. Презъ изтеклата седмица внесени сж въ германския пазаръ първитѣ ягоди отъ Италия. Внасятъ се въ кошнички по единъ кгр. нето съдържание. Сдѣлкитѣ се сключватъ на комисиони условия и на твърдо Вносното мито е 20 марки за 100 кгр. Всѣки день се очакватъ и череши отъ Италия. Въ други години вносътъ въ Германия на италиански ягоди и череши е започналъ много по-рано, но тази година реколтата е закжснѣла.

* * *

Движение на параходитѣ въ Варн. пристанище

Лойдъ Триестино

На 6 юний пристига и сжщия день заминава параходъ „Болсена“ — италиански товари бобъ.

На 7 юний параходъ „Мира“ разтоварва 30 тона бобъ.

На 7 юний параходъ „Голфредомамели“ товари бобъ.

На 7 юний параходъ „Изео“ — разтоварва 30 тона разни стоки.

На 10 юний „К а л д е а“ — товари 100 тона бобъ (италиански).

На 14 юний параходъ „Асирия“ разтоварва 50 тона разни стоки.

Георги Бези & Синове

На 12 юний параходъ „Кепоармо“ — товари яйца.

Братя Золасъ

На 7 юний параходъ „Охо“ разтоварва 240 тона разни стоки.

М. Станевъ & Синъ

На 10 юний параходъ „Опорто“— разтоварва 60 тона разни стоки.

Пайкуричъ

На 10 юни параходъ „Принчипеса Мария“ — пжтнически.

Българско Търгов. Парах. д-во

На 6 юни пристига параходъ „Б у р г а с ъ“ и заминава на 25 юний.

На 12 юний параходъ „Балканъ“ и заминава неопредѣлено.

Печатница „Кжнчо Николовъ“ — Варна